

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN MIETINTÖ 20/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi vesihuoltolain 16 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä marraskuuta 2004 lähettänyt ympäristövaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi vesihuoltolain 16 §:n muuttamisesta (HE 228/2004 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Jarmo Muurman, ympäristöministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Tuire Taina, maaja metsätalousministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet oikeusministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesihuoltolakeja ympäristötietojen antamisen ja tiedottamisen osalta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaista tiedonsaantioikeutta koskevia säännöksiä sovelletaan ehdotuksen mukaan sellaisiin ympäristötietoihin, jotka koskevat raakaja talousveden laatua ja määrää sekä jäteveden johtamista ja käsittelyä myös niissä vesihuoltolaitoksissa, joihin ei nykyisessä lainsäädännössä

sovelleta lakia viranomaistoiminnan julkisuudesta.

Muutoksessa on otettu huomioon perustuslain vaatimukset tiedollisista ja ympäristöön liittyvistä perusoikeuksista. Säädös on tarpeen ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta annetun direktiivin täytäntöön panemiseksi ja erityisesti direktiivin tarkoittaman viranomaiskäsitteen täsmentämiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 14 päivänä helmikuuta 2005.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Lakiehdotus on tarpeen ympäristöä koskevan tiedon julkisesta saatavuudesta annetun direktiivin (2003/4/EY) täytäntöönpanemiseksi. Direk-

tiivi koskee viranomaisten hallussa olevaa tietoa, mutta viranomaisen käsite on laaja tarkoittaen myös julkista palvelutehtävää suorittavia muita kuin viranomaisia, kuten vesihuoltolaitoksia. Velvoite tietojen saatavuudesta on siten ulotettava koskemaan myös vesihuoltolaitoksia.

Tietojen julkisuus koskee lakiehdotuksen mukaan kaikkea direktiivissä määriteltyä ympäristötietoa. Ympäristötiedon piiriin kuuluva tieto on kuitenkin tarkennettu 16 §:ssä säätämällä, että ympäristötiedolla tarkoitetaan raaka- tai talousveden laatua ja määrää tai jäteveden käsitelyä ja johtamista koskevia ympäristötietoja.

Valiokunta pitää hyvänä lakiehdotusta, joka parantaa kansalaisten mahdollisuuksia saada ympäristötietoa myös sellaisista vesihuoltolaitoksista, jotka nykyisin eivät ole kuuluneet julkisuuslain soveltamisalan piiriin. Vesihuoltolaki sisältää jo nykyisin vesihuoltolaitosten tiedonanto- ja tiedottamisvelvoitteen, mutta ehdotettu

lainmuutos laajentaa velvoitteen muihin kuin laitoksen asiakkaisiin.

Valiokunta pitää hyväksyttävänä rajausta, jonka mukaan vesilaitostoimintaa koskevat, vedenhankinnan ja vesihuollon yleisen turvallisuuden kannalta olennaiset tiedot eivät kuulu säännöksen soveltamisalaan. Esimerkiksi laitosten turvatoimia ja muita erityistilanteisiin varautumista koskevia tietoja on perusteltua pitää salassa pidettävänä. Myös liikesalaisuudet ja prosessitiedot jäävät soveltamisalan ulkopuolelle. Sallassapidon osalta noudatetaan muutoinkin mitä julkisuuslaissa säädetään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ympäristövaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pentti Tiusanen /vas
vpj. Heidi Hautala /vihr
jäsen. Susanna Haapoja /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Antti Kaikkonen /kesk
Jouko Laxell /kok
Mikaela Nylander /r

Heikki A. Ollila /kok
Eero Reijonen /kesk
Ahti Vielma /kok
Pia Viitanen /sd
vjäs. Esko Ahonen /kesk
Esa Lahtela /sd
Oras Tynkkynen /vihr.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.